

UCHWAŁA NR XXV.93.S.2024

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 16 października 2024 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr IV/27/2024 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 20 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zarządzenia poboru podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§1. Stwierdza się nieważność § 1 pkt 4 uchwały Nr IV/27/2024 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 20 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zarządzenia poboru podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso.

§2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr IV/27/2024 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 20 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zarządzenia poboru podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso, przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 27 września br., została objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisem art. 25a ustawy o samorządzie gminnym. Wątpliwości w przedmiotowym zakresie dotyczyły wyznaczenia na inkasenta osoby, której imię i nazwisko odpowiadają imieniu i nazwisku radnej Rady Miejskiej w Węgorzynie.

W związku z powyższym wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o czym powiadomiona została jednostka ze wskazaniem terminu rozpoznania sprawy. Jednocześnie organ nadzoru w trybie art. 88 ustawy o samorządzie gminnym wezwał organy gminy do przedłożenia informacji dotyczącej udziału w głosowaniu nad uchwałą radnych, którzy z mocy tej uchwały zostali wyznaczeni na inkasentów.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 16 października br. Przedstawiciele gminy nie skorzystali z przysługującego im prawa uczestniczenia w posiedzeniu, jednakże przedłożono wymaganą informację stwierdzając, że nad wymienioną uchwałą głosowała jedna radna, która z mocy tej uchwały została wyznaczona na inkasenta.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Uchwała Nr IV/27/2024 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 20 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zarządzenia poboru podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie jej nieważności w części wskazanej w sentencji niniejszej uchwały.

Na mocy § 1 badanej uchwały organ stanowiący Gminy Węgorzyno dokonał zmiany uchwały Nr VI/36/2015 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie zarządzenia poboru podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso. Rada Miejska określiła inkasentów za pomocą konkretnego wyliczenia z podaniem imienia i nazwiska osób, na które nałożono obowiązek poboru podatków w drodze inkasa. Zgodnie z treścią § 2 pkt 4 uchwały na inkasenta wyznaczono również osobę wykonującą jednocześnie mandat radnego Rady Miejskiej w Węgorzynie. Powyższe stoi w sprzeczności z treścią art. 25a ustawy o samorządzie gminnym. Przywołany przepis stanowi, że radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Z utrwalonego orzecznictwa sądów administracyjnych wynika, że powyższy przepis obejmuje zakaz głosowania radnego nad uchwałą dotyczącą wyznaczenia inkasentów, jeżeli z mocy tej uchwały ma zostać powierzona mu ta funkcja, a naruszenie tego przepisu oceniane jest jako istotne naruszenie prawa. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 9 kwietnia 2013 r. (sygn. akt I OSK 125/13) stwierdził: „Pod pojęciem interesu prawnego rozumie się osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Istnieje on wówczas, gdy istnieje związek o charakterze materialnoprawnym między obowiązującą normą prawa administracyjnego, a sytuacją prawną konkretnego podmiotu prawa, polegającą na tym, że akt stosowania tej normy może mieć wpływ na sytuację tego podmiotu na gruncie administracyjnoprawnym.”. Pobór podatków i opłat w drodze inkasa wiąże się z ekwiwalentnością. Inkasent w drodze nałożonych na niego obowiązków pobiera podatki oraz należności wskazane przez organ stanowiący i dokonuje ich wpłaty na rzecz organu podatkowego, zaś organ wypłaca inkasentowi z tytułu wykonanych czynności wynagrodzenie. A zatem, w sytuacji udziału w głosowaniu radnego nad swoją kandydaturą na stanowisko inkasenta interes prawny niewątpliwie zachodzi. Analogiczne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 21 września 2015 r., sygn. akt I SA/Gl 510/15, uznając: „Jeżeli zatem uchwała dotyczy dodatkowej pracy zarobkowej danego radnego, to niewątpliwie dotyczy jego interesu prawnego, w tym o charakterze majątkowym. Osobiste, realne i mające oparcie w przepisach prawa materialnego zainteresowanie radnego wynikiem głosowania przesądza również o jego interesie prawnym. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu.”

Wobec powyższego organ nadzoru stwierdził, że uchwała w części dotyczącej wyznaczenia na inkasenta radnej, która brała udział w głosowaniu w sprawie pełnienia przez nią tej funkcji została podjęta z istotnym naruszeniem art. 25a ustawy o samorządzie gminnym. Zasadne jest zatem stwierdzenie nieważności uchwały w wymienionej części, bez względu na okoliczność, że głos radnego wyłączonego od głosowania nie przesądziły o jego wyniku. W ocenie Kolegium nie zachodzą przesłanki stwierdzenia nieważności uchwały w całości albowiem głosowanie nad wyznaczeniem pozostałych inkasentów nie było dotknięte tego rodzaju nieprawidłowością.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

*Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Bogusław Staszewski
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/*